

ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ДОБРОДІЯННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Міняйло Альона Вікторівна

*здобувач вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта,
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького*

Сучасний стан розвитку освіти України зумовлений кардинальними змінами, що спрямовані на реформування дошкільної освіти. Основним складником процесу реформування дошкільної освіти вважають оновлення змісту підготовки дітей в контексті формування та розвитку у них цінностей добродіяння. Вивчення й узагальнення наукової літератури дає підстави стверджувати, що модернізаційні процеси порушують нові вимоги до навчання та виховання дітей старшого дошкільного віку. У цьому контексті важливим стає той факт, що вихованість особистості суттєвою мірою залежить від рівня її моральної культури та уміння впроваджувати цінності добродіяння у повсякденному житті.

Загальнодержавна стратегія формування цінностей добродіяння, конкретизована в Законах України «Про освіту» (1996 р.), «Про загальну середню освіту» (1999 р.), Державній національній програмі «Освіта: Україна ХХІ століття» (1993 р.), Національній доктрині розвитку освіти (2002 р.), Наказі Міністерства освіти і науки України «Про вивчення у навчальних закладах факультативних курсів з етики віри та релігієзнавства» (2005 р.). У цих документах наголошено на особливій значущості підвищення рівня добродіяння у дітей як чинника культурного та соціального розвитку.

Унаслідок усебічного аналізу філософської, соціологічної, педагогічної, психологічної літератури, присвяченої проблемам розвитку цінностей добродіяння у дітей старшого дошкільного віку, виокремлено низку суперечностей, що негативно позначаються на результатах навчально-виховного процесу, зокрема між:

- державними й суспільними вимогами до ступеня морально-етичної культури та наявним рівнем вихованості дітей старшого дошкільного віку;
- усталеними традиціями навчання та виховання дітей й модерним розумінням розвивального навчально-виховного процесу;
- процесами демократизації й реформування в освіті та низьким рівнем моральності дітей старшого дошкільного віку;
- нагальною необхідністю розвитку цінностей добродіяння у дітей, і браком належного опрацювання науково-методичних засад у педагогічній науці.

Подолання окреслених суперечностей потребує ретельного аналізу, розроблення й обґрунтування теоретичних і методичних засад формування цінностей добродіяння у дітей старшого дошкільного віку у закладах дошкільної освіти.

Особливості формування системи цінностей схарактеризовано в наукових розвідках В. І. Андреева, Ю. К. Бабанського, О. В. Безпалько, І. Д. Беха, І. М. Богданової, В. І. Бондаря, Р. Х. Вайноли, І. І. Гавриш, Н. В. Заверико, І. А. Зязюна, А. Й. Капської, В. Г. Кременя, А. І. Кузьмінського, В. Л. Омеляненко, Т. І. Сущенко, В. В. Ягупова та ін.

Вивчення й узагальнення соціально-педагогічної літератури дає підстави стверджувати, що основою виховної роботи з розвитку цінностей добродіяння у дітей старшого дошкільного віку, є активізація формування таких рис особистості дитини, як: духовність, моральність, совість, співпереживання, доброзичливість, любов до Батьківщини та рідного краю.

Аналіз практичного досвіду засвідчує, що у проведенні виховного заходу, спрямованого на формування цінностей добродіяння у дітей старшого дошкільного віку, у центрі уваги повинна бути дитина та її проблеми, світоглядні принципи та переконання.

Унаслідок опрацювання наукових джерел виокремлено систему добродійної діяльності, яка ґрунтується на сукупності морально-етичних якостей, що визначають особливості взаємодії дітей. Необхідно також

зауважити, що в системі добродійної діяльності дітей, розкриваються широкі можливості для:

- вироблення свідомого ставлення до людини, як вищої цінності;
- виховання добродійності, як основоположної якості;
- розвитку потреби у свідомій добродійній діяльності;
- виховання почуття за здійсненні вчинки;
- формування готовності до взаємодії в умовах добродійної діяльності.

Аналіз наукових джерел засвідчив багатогранність порушеної нами проблеми, актуалізувавши потребу у її вивченні.

Отже, вивчення й теоретичне обґрунтування проблеми формування цінностей добродіяння у дітей старшого дошкільного віку спонукають до висновку про те, що комплексний підхід є основним в розв'язанні даної проблеми. Крім того, комплексний підхід передбачає концентрацію змісту, методів, форм освітньо-виховної роботи з дітьми старшого дошкільного віку, навколо ціннісно-сміслових домінант.